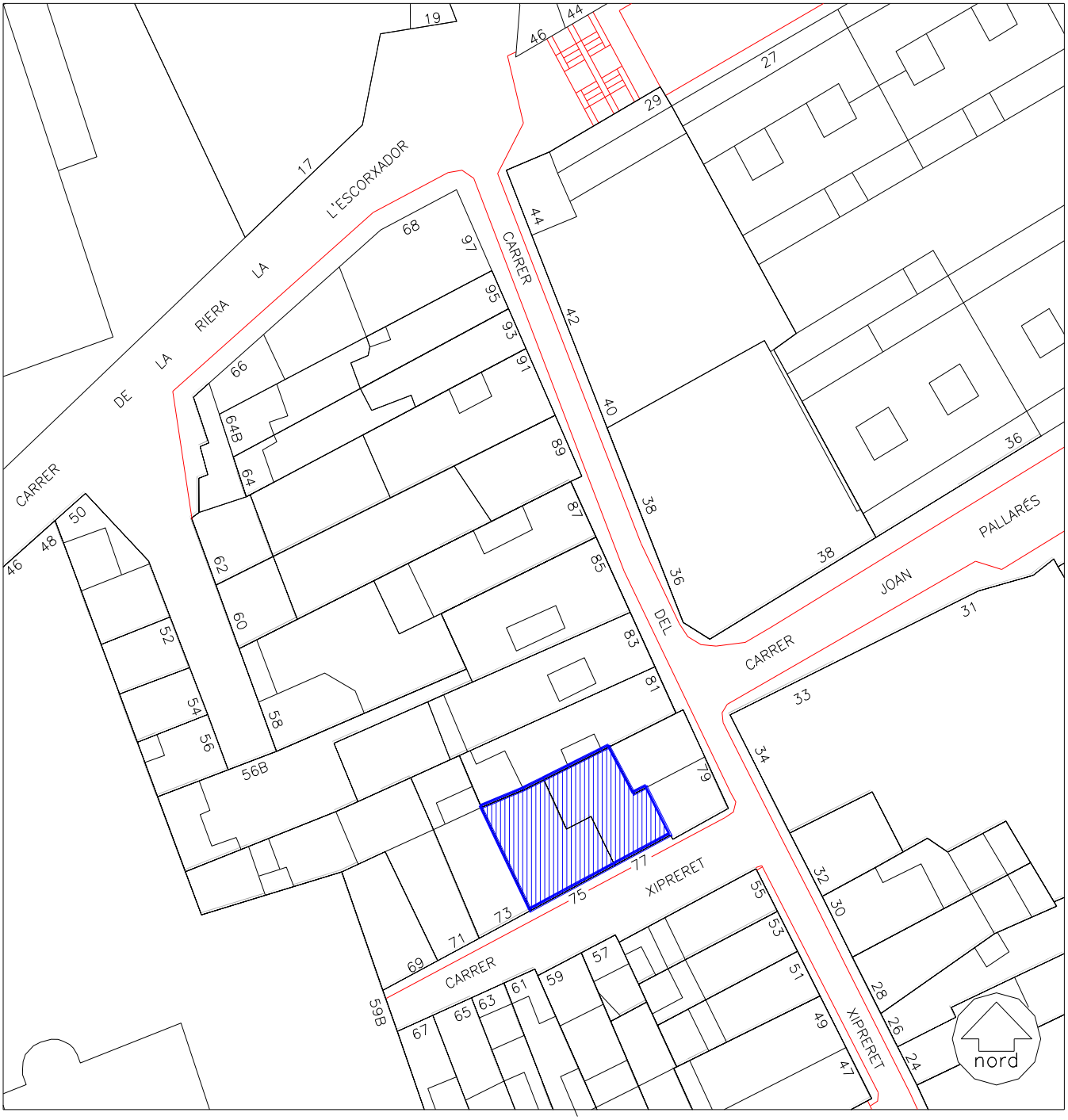

ADREÇA PRINCIPAL: Xipreret, C. del, 75-77

ADREÇA PRINCIPAL: Xipreret, C. del, 75-77

DENOMINACIÓ: Casa dels Finestrals Gòtics

CRONOLOGIA I AUTOR/S: S. XVI Orígens del carrer

US ORIGINAL: Masia?

US ACTUAL: Habitatge

BIBLIOGRAFIA:

CASAS, 1986 A.

Hospitalet, 1981.

MARCE, 19??

MARCE, 1980 B.

Vista general de la façana (Abril 1996)

Vista general de la façana. En primer terme la construcció moderna que substituí un dels cossos de l'antiga casa (Novembre 1994)

Detall d'un dels finestrals gòtics (Abril 1996)

CITES:

(PEPPA)

"Naturaleza: Edificio que originariamente correspondía a una tipología de masía; que posteriormente fué compartimentada en tres unidades independientes (ver fichas catastrales) y de la que finalmente se derribó la parte derecha (c. Xipreret, 79) y, en cuya superfície se erigió una construcción nueva (año 1964).

Descripción arquitectónica: En la presente ficha se protege la parte que perdura de la primitiva masía (c. Xipreret, 67 y c. Xipreret, 69)(sic: 75-77).
Edificio de planta baja y un piso, con un gran ventanal gótico y otro de menor dimensión, ambos en la fachada de la planta primera.
La planta baja está totalmente retocada, no existiendo ningún indicio de lo que debió ser antiguamente. Se puede decir que solo la forma de la fachada (cubierta a dos aguas y los ventanales góticos) quedan como vestigio de la tipología primitiva.
La cubierta es a dos aguas. El ventanal gótico mayor ha sido rebajado por detrás (la superficie del hueco) para formar un nuevo hueco de dimensiones normalizadas, siendo la obra de la parte superior el soporte del arco gótico.
El de dimensiones más reducidas conserva la abertura del hueco original pero su parte superior está deteriorada".

(CASAS, 1986 A)

"Cases menudes, amb minúsculs patis al darrera" (p. 22)

"La part alta del carrer de Xipreret apareix davant dels nostres ulls amb un sabor encara del tot rural. Les cases s'agrupen sobre l'eix del carrer o sobre els atzucacs -els corralons- que es baden a l'esquerra. Els corralons constituïen espais de vida veïnal, on encara podem veure algun safareig o una bomba d'aigua fora d'ús que ens recorden que els usos domèstics se servien de l'aigua dels pous" (p. 23) (Fotos p. 22 i p. 25)

(Casa dels finestrals gòtics) "Molt malmesa, i parcialment demolida, substituïda per un edifici modern. Es un casal de parets de fang amb basament de pedra, probablement del segle XV, amb airosos finestrals ogivals de pedra esculpida, dos dels quals van desaparèixer amb la demolició parcial del sector de la Cantonada. Es, sens dubte, l'edifici més antic dels que es conserven a la vila vella. Hi podem observar també, si parem atenció, aquesta particular tècnica constructiva (molt comuna a la comarca) d'intercalar regularment maons en l'obra de tàpia per tal de reforçar el parament" (p. 23)

(CASAS, 1986 B)

"Si parlem de les formes d'agrupament més primitives no podem deixar sense esmentar els corralons del carrer del Xipreret, petits culs de sac oberts al carrer principal, però que permeten encarar a solell les façanes les façanes de les cases i deixar al davant un espai que, en no ser lloc de pas, esdevé pati comunitari on se situen els pous i safareigs" (p. 26)

(Hospitalet, 1981)

"Al carrer del Xipreret, 67-71 (sic: 75-77). Es una masia que conserva tres finestrals gòtics flamígers, dels segle XV, i una portalada de carreus, de mig punt, adovellada" (punt 44)

(MARCE, 1980 B)

"També s'afirma que fou per aquests indrets, tal vegada a la Casa dels finestrals gòtics, on es signà -entre un grapat d'estrangers-el Conveni de l'Hospitalet, derivat del Tractat d'Utrecht, que provocà la caiguda de Barcelona l'11 de setembre de 1714..."

VALORACIÓ:

La significació que han atorgat els arcs conopials esculpits de pedra de les obertures del primer pis de l'edifici ha determinat que l'immoble es conegués popularment amb el nom de "la casa dels finestrals gòtics". Amb aquest motiu s'hi refereixen també totes les cites bibliogràfiques. De totes maneres, i a manca d'una investigació històrica exhaustiva de documentació -que es fa del tot imprescindible-, cal relativitzar la presència d'aquests elements decoratius. De fet, era pràctica comuna que per tal d'atorgar més importància o vàlua arquitectònica a una construcció, els propietaris afegissin en èpoques modernes elements senyorials reaprofitats d'altres indrets.

En aquest sentit es reitera la necessitat de documentar històricament aquesta propietat, les famílies que l'han posseïda, etc., a més de realitzar un estudi de paraments que permeti determinar si els finestrals són d'origen o han estat encastats al mur posteriorment.

La hipòtesi del seu encastament posterior pot agafar com a base - a banda de la "normalitat" d'aquest tipus d'actuacions- la manca de simetria del finestral més gran que no encaixa perfectament, així com la possible discrepància cronològica de la factura dels arcs i de l'època de bastiment de la masia.

La façana de la masia -per altra banda mutilada en una de les seves ales per una substitució moderna realitzada al 1964- s'obre vers al migdia, en un dels anomenats "corralons" del carrer Xipreret. Aquests passatges perpendiculars al carrer, que quedaven sense sortida, permetien no només guanyar línies de façana edificables, sinó també espais que podien allotjar serveis comuns. A més, les noves cases gaudien de la millor orientació possible. Caldria un veritable esforç d'investigació històrica per determinar el procés d'obertura i urbanització del carrer Xipreret i dels seus "corralons" per determinar com s'anà ocupant l'espai cronològicament.

Si per una banda els orígens del carrer daten del segle XVI i sembla versemblant que els "corralons" vagin apareixent posteriorment, i per l'altra els finestrals -per la seva tipologia i factura- no poden anar més enllà del segle XV, o bé la masia ja existia des d'aquell moment i s'adapta a la nova configuració del carrer, o bé els

finestrals són posats a la façana amb posterioritat. La parcel.lació de la urbanització del carrer Xipreret no fa pensar que ens trobem davant la hipòtesi d'una estructura supervivent anterior al segle XVI, com tampoc les restes de la construcció que ens han arribat fins avui dia.

Qüestionar l'originalitat de l'element emblemàtic de la façana de la masia no significa desvaloritzar aquesta construcció, sinó simplement aportar més informació històrica sobre la seva evolució. L'edifici com a tal -i malgrat la mutilació que sofrí el 1964- és un exemple clar de la tipologia edilícia que degué conèixer la urbanització del carrer Xipreret.

PROTECCIÓ:

Conjunt tipus II
Nivell C

CRITERIS D'INTERVENCIÓ:

La finca és de propietat municipal i per tant ha de ser el propi consistori qui plantegi la seva restauració. Durant els darrers anys s'ha procedit únicament a un nou arrebossat de la façana -fonamentalment de tàpia- deixant a la vista els materials de pedra dels finestrals i alguns carreus situats a nivell de planta baixa.

Una actuació de restauració integral hauria d'anar precedida d'un detallat i minuciós estudi històric de l'immoble, així com dels seus paraments. Sense vestigis o pervivències al mur, és desaconsellable qualsevol actuació tendent a "gotitzar" la façana amb l'excusa de la presència dels finestrals.

A nivell de distribució interior, sembla que aquesta ha estat absolutament alterada i podria actuar-se amb bastant llibertat, adequant-se a l'ús que es dongués a l'edifici.

SITUACIÓ URBANÍSTICA:

Actualment el PGM inclou aquestes finques dins la zona 12b (casc antic / conservació del centre històric). D'acord amb les seves característiques caldria que es mantingués l'estructura parcel.laria.

